

Беляк М.М., магістрант

Колос І.В., к.е.н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ

В сучасних умовах господарювання освіта визнається однією з найважливіших складових функціонування і розвитку суспільства як на національному, так і на міжнародному рівнях. На основі ціннісних і цільових орієнтирів одним із пріоритетних чинників стає безперервна освіта. Безперервність виступає у сучасному культурно-освітньому контексті як принцип навчання, якість освітнього процесу, умова становлення особистості.

Принциповими особливостями стратегії «Освіта упродовж життя» («Lifelong Learning», загальноновизнана аббревіатура – LLL) є: відкритість, комплексність, багаторівневність; розвиток прагнення до навчання в будь-якому віці; перспектива охоплення всього життя шляхом надання пріоритету в задоволенні потреб дітей дошкільного віку і дорослого населення; питання керівництва і партнерства, яке визначає необхідність залучати і координувати діяльність держави, навчальних закладів і роботодавців.

Соціальні й економічні зміни, непередбачуване майбутнє призводять до набуття, коригування і розвитку професійної компетентності на постійній основі. Це вимагає:

1) від державних органів влади нормативно-правового і фінансового забезпечення шляхом створення єдиної нормативно-правової бази і регламентування механізмів реалізації безперервної освіти та реального фінансування обсягів освіти;

2) від вищих навчальних закладів науково-методичного й інформаційного забезпечення через підвищення кваліфікації (розвиток навичок і професійних знань) науково-педагогічного працівника, використання новітніх методів і засобів навчання і контролю;

3) від роботодавців фінансового й інформаційного забезпечення, що реалізується через координацію взаємодії між закладами освіти і підприємствами, посилення збалансованості між професійно-кваліфікаційною структурою випускників освітніх закладів і сучасними потребами ринку праці, активізацію студентів і фахівців до здобуття нових знань.

За останні десятиліття кардинально змінилася система генерації й передачі знань, а їх обсяг збільшився в рази. В сучасних умовах не можна за один раз, навіть за 5-6 років, підготувати фахівця до професійної діяльності на все життя. Активізація інноваційних процесів призводить до щорічного оновлення в межах 5 % теоретичних і 20 % професійних знань.

Освіта впродовж життя в розвинених країнах стає все більш важливою сферою освітніх послуг. Виділено такі основні форми освіти: 1) формальна освіта – початкова, загальна середня освіта, середня професійна освіта, вища освіта, освіта після закінчення ВНЗ (аспірантура й докторантура), підвищення кваліфікації й перепідготовка фахівців і керівників з вищою і середньою професійною освітою в інститутах, на факультетах і курсах підвищення кваліфікації й професійної перепідготовки; 2) неформальна освіта – професійно спрямовані й загальнокультурні курси навчання в центрах освіти дорослих, по телебаченню, на різних курсах інтенсивного навчання; 3) інформальна освіта є загальним терміном для освіти за межами стандартного освітнього середовища – індивідуальна пізнавальна діяльність, що супроводжує повсякденне життя, реалізується за рахунок власної активності особистості в оточуючому культурно-освітньому середовищі; спілкування, читання, відвідування установ культури, подорожі, засоби масової інформації. При цьому перетворюються освітні потенціали суспільства в дієві чинники особистого розвитку.

Таким чином, навчання протягом життя диктується базовими тенденціями людства. Від чітко налагодженої системи взаємодії державних органів влади, освітніх закладів, роботодавців та приватних осіб залежить реалізація ідеї навчання протягом життя і якості забезпечення цього процесу.